

holbe deres fulde Rettigheder; Regjerin-
gen siger til Creditsforeningerne: „Grund-
den burde vi tage Begunstigelserne fra Eder,
fordi det ubetingede Forbud i § 4 ikke er opfyldt,
men, da vi maae ansee det for at være ikke
mindre i Creditorernes end i Foreningernes,
saavel som i det hele offentlige Vels Interesse,
at der indtræder en Bempelse, ville vi under
vort Ansvar tilstede en saadan Afvigelse fra
Lovens ubetingede Bud.“ — Der foreligger
her, som det undertiden kan indtræde, et af de
Tilsælde, hvor Ministeriet af Hensyn til det
Offentliges Vel nødes til at gjøre et Skridt
eller tilstede Noget, som det strengt taget ikke
er berettiget til; det forekommer mig, at det i
slige Tilsælde er rigtigere, istedetfor at søge en
kunstig Besmykkelse derfor, ligesom at sige:
Vi have gjort det, og vi erklære ikke at være
angerløse, hvis man ikke vil finde, at der har
været saa store Interesser paa Spil, at det
laae i en forsvarelig Bæretagelse af dem, at vi
have handlet, som vi have. Dette er idetmindste
min Stilling til denne Sag. Hvad Overta-
gelsen af Eiendomme angaaer, da er der kun
een Forening, hvor denne Overtagelse er steget
i et mere betydeligt Omfang, og da den ikke
vilde underkaste sig Regjeringens Bestemmelser
i saa Henseende, saaer man sig nødsaget til at
tage Begunstigelserne fra den. Imidlertid er
det ikke Tilsældet, at Overtagelse af Eiendomme
skulde paa nogenformelst Maade være foruro-
lignende. Den ærede Formand (Bregendahl),
der under denne Forhandling er steget ned fra
sin Formandsplads, har bemærket, at den nyeste
Creditsforening for Landeieendomme ifkun har
overtaget, jeg troer han nævnte 5 a 6 Panter;
det er ganske rigtigt; thi i den Tid, denne For-
ening har bestaaet, har den kun i det Hele
overtaget 6 Eiendomme, og det hele Værdi,
der havdes indestaaende i dem, udgjorde tilsam-
mentaget ifkun omtrent 20,000 Rbd. Der er
fjellige ved Omgangen med disse Eiendommers
Overtagelse viist en saadan Omhyggelighed og
Forretningsdygtighed, at der ikke er det Aller-
fjerneste derved at bemærke; Overtagelsen har
været behandlet paa en særdeles forstandig og
fornuftig Maade; det har glædet mig saameget
at see det, at jeg endogsaa har været tilbøielig
til at offentliggjøre disse Sager, for at man dog

kunne see, hvor forstandigt en saadan Forening
bliver bestyret. Der er bemærket af den ærede
Rigsdagsmand for Holbæk Amts Iden Valg-
kreds (Tscherning), at mange af de foretagne
Taxationer have været upaalidelige, og at
derfor Ministeriets Bestemmelse i saa Henseende
ikke vilde betyde meget, da den vilde lede
Taxationsmændene ind i den Fristelse at om-
gaae Ministeriets Forskrifter. Jeg skal alde-
les være enig med den ærede Rigsdagsmand i
at anerkende, at vore Taxationer lide af en
Upaalidelighed, og at der er al Anledning til,
at sjanke denne Sag den allerførste Opmærk-
somhed og Overveielse, men det er overordent-
lig vanskeligt i denne Henseende at træffe Be-
stemmelser, som betrygge, fordi Vedkommende
skulle handle efter et Skjøn, og naar de handle
efter bedste Skjøn i enhver Sag, hvad skal
man da gjøre? Det er paa samme Maade, som
naar en Domstol har dømt efter sin bedste
Overbeviisning, hvad saa, kan man saa kom-
me videre? For mig stiller det sig imidlertid
saaledes, som om muligvis Maaden, hvorpaa
Taxationsmændene udmeldes, skulde være en
anden, og at man igjennem Bestemmelser om
Udmeldelse af Taxationsmændene kunde søge at
opnaae en større Garanti end den, som nu
ligger i deres Udmeldelse af Retten. Taxa-
tionsmændenes Udmeldelse af Retten er efter
Sagens Natur Noget, som ligger fjernere fra
Retten, er Noget, som ligger udenfor det, den
sædvanligvis har sin Opmærksomhed henvendt
paa, hvorimod der er andre Myndigheder, hvis
hele Opmærksomhed stadigt gaaer i denne Retning
og som derfor ved Valget af Taxationsmænd kunde
træffe mere betryggende Foranstaltninger. Men
naar jeg saaledes med den ærede Rigsdagsmand
er enig i hans Bemærkning om, at der er en
vis Upaalidelighed ved de her omhandlede Taxa-
tioner, maa jeg tilføie, at den samme Upaalide-
lighed viser sig næsten i alle slige Tilsælde.
Jeg er bleven forbausset over, hvormange af
vore 3000 Skolelærere der vurderede deres Ind-
tægter urigtigt, da det gjaldt om at fastsætte en
Reguleringssum; det er overordentlig vanskeligt
at indsee, hvorledes de have kunnet faae saa
store Værdier ud, f. Ex. af deres Jordlod, me-
dens jeg dog paa den anden Side er overbeviist
om, at det er steet efter bedste Skjønne;